

Legatenbarometer

HOGENT i.s.m. testament.be

Sanne Holvoet · Ann-Sophie Bouckaert

Sana Saïdani

**HO
GENT**

15 jaar testament.be

Wat?

Evolutie van legatenwerving in België

- Legateninkomsten worden jaarlijks in kaart gebracht
- Continue verzameling van informatie

Sinds 2016

LEGATEN **BAROMETER**

Erfenisinkomsten 2010-2021

2022

**HO
GENT**

Waarom?

Legaten = giften uit testamenten

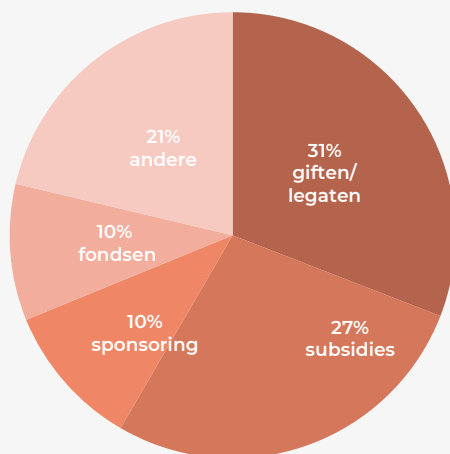
- = belangrijke bron van inkomsten
- Cijfermatig weinig inzicht

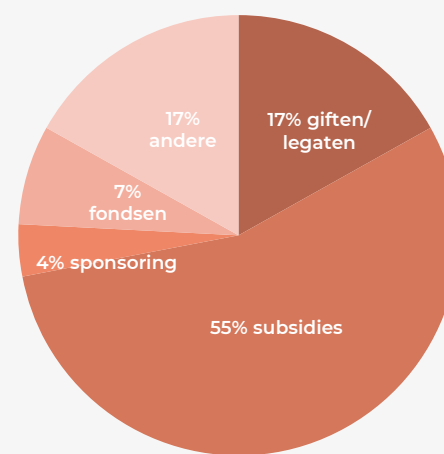
Inkomstenbronnen 2020

Bron: Onderzoek HOGENT & Fundraisers Alliance Belgium (2021)

Kleine organisaties

Grote organisaties

Hoe?

Organisatiespecifieke fiches (FR/NL)

1. Persoonlijke informatie
2. Financiële informatie (vanaf 2010)
  - Totale inkomsten uit legaten + aantal
  - Totale uitkomsten uit duolegaten (tot 2021) + aantal
  - Totale bedrijfsopbrengsten
3. 'Specials'
  - Actuele topics, bv. profiel van de erflater, duolegaten

Legatenbarometer **HOGENT**

Beste
Mensen nemen steeds vaker een goed doel op in hun testament.

HOGENT volgt deze evolutie op de voet: de legatenbarometer.

Het rapport met de resultaten van de vorige editie vind je op onze website www.hogent.be/projecten/fondsenwerving/.

Onderstaande fiche vulde ik al zoveel mogelijk in voor jou. Wil je nog even controleren, fouten aanpassen en verder aanvullen? Graag terugbezorgen op annsophie.bouckaert@hogent.be. Alvast hartelijk bedankt!

Contacteer me zeker met vragen of suggesties.

VRAAG 1 GEGEVENS ORGANISATIE

naam organisatie:	
ondernemingsnummer:	
adres:	
website:	
actiedomein:	
actieregio:	☐ lokaal
➤ Gelieve aan te kruisen.	☐ internationaal

VRAAG 2 GEGEVENS CONTACTPERSOON LEGATENBAROMETER

naam & voornaam:	
functie:	
emàil:	
telefoon:	

VRAAG 3 TOTALE INKOMSTEN UIT LEGATEN (NETTO)
Gelieve per jaar de totale NETTO inkomsten uit legaten ontvangen op de bankrekening (Resultatenrekening code 724/5) én het aantal ontvangen legaten in te vullen.
➤ Indien de organisatie niets ontvangen heeft, gelieve dan ook voor de duidelijkheid een 0 in te vullen.

	totale inkomsten uit legaten (NETTO):	aantal legaten:
2010	€	
2011	€	
2012	€	
2013	€	
2014	€	
2015	€	
2016	€	
2017	€	
2018	€	
2019	€	
2020	€	
2021	€	

Hoe?

Organisatiespecifieke fiches (FR/NL)

1. Vooraf zoveel mogelijk invullen a.d.h.v. **desk research**

- Donorinfo.be
- Goededoelen.be
- Jaarrekeningen organisaties

2. Doorsturen naar organisaties (N = 364)

- Controleren
- Aanvullen
- Terugmailen

Responsgraad (ed. 2022)

40% stuurde de fiche terug

DANK U!

**HO
GENT**

Hoe?

Organisatiespecifieke fiches (FR/NL)

1. Vooraf zoveel mogelijk invullen a.d.h.v. **desk research**
  - Donorinfo.be
  - Goededoelen.be
  - Jaarrekeningen organisaties
2. Doorsturen naar organisaties (N = 364)
  - Controleren
  - Aanvullen
  - Terugmailen

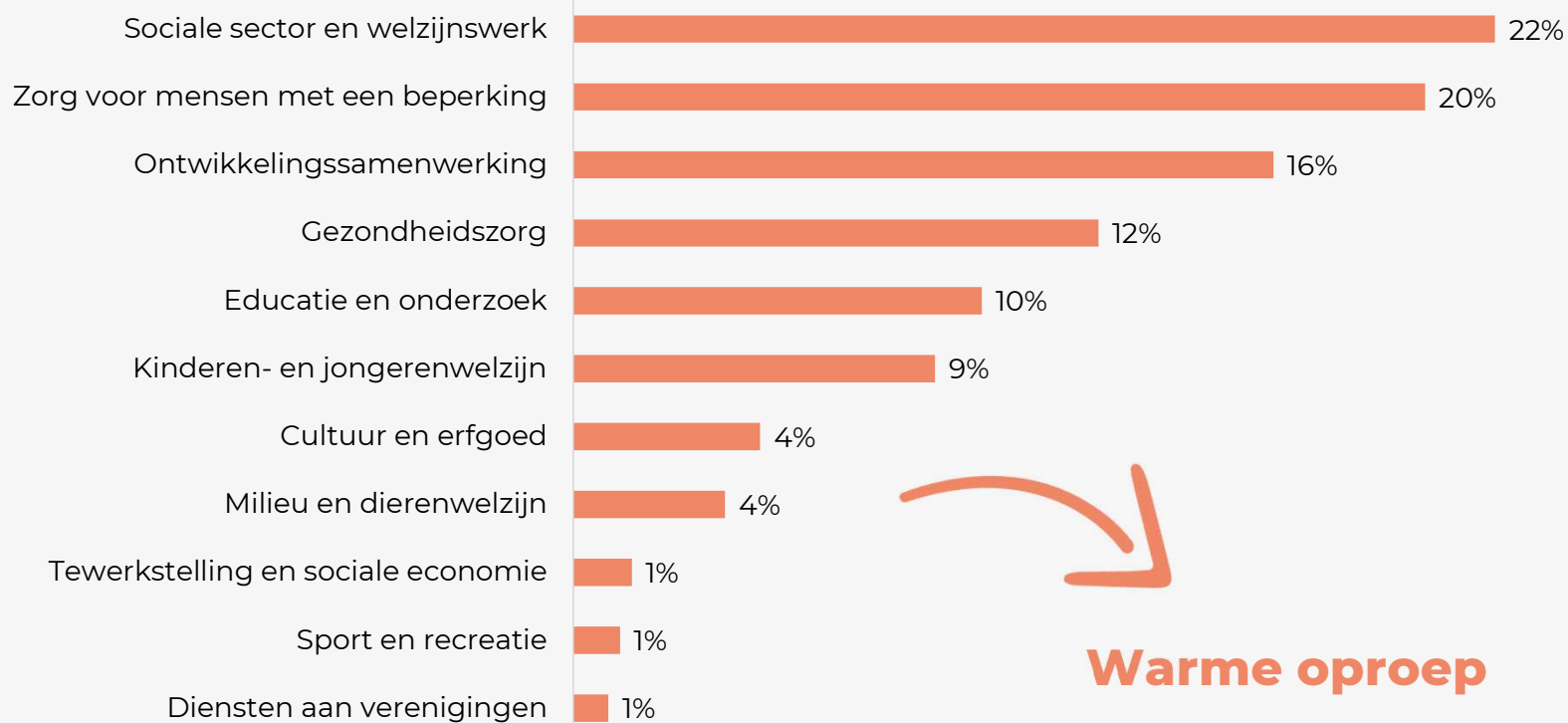

Eén grote database

Alle informatie wordt samengevoegd om te analyseren

Wie?

Actiedomein

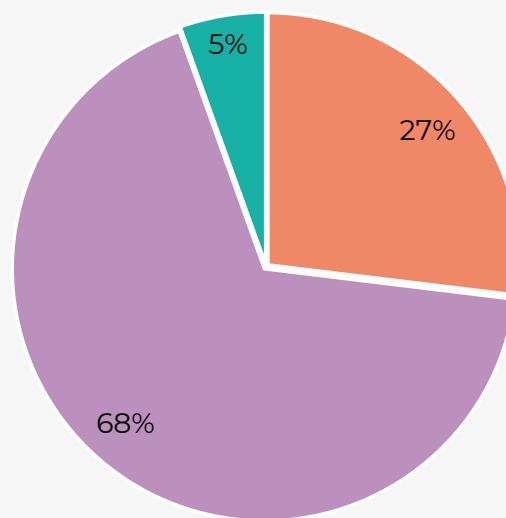
Warme oproep

**HO
GENT**

Wie?

Organisatiegrootte o.b.v. gemiddelde
bedrijfsopbrengsten

■ Groot (≥ €9.000.000) ■ Klein (> €9.000.000) ■ Onbekend

Waarom informatie delen over legateninkomsten?*

* en deelnemen aan de legatenbarometer 😊

HO
GENT

1.

Transparantie

Vertrouwen

1.

**Onderzoek HOGENT:
vertrouwen zit goed**

Algemeen vertrouwen in goede
doelen: 61/100

Vertrouwen in doelen die de
donateurs effectief steunen: 75/100

**HO
GENT**

1.

Om mijn vertrouwen te krijgen en te versterken moet het goed doel...

Sleutel tot vertrouwen

HO
GENT

2.

Zien geven

Doet geven

2.

“Since 95 percent of the people are imitators and only 5 percent initiators, people are persuaded more by the actions of others than by any proof we can offer.”

Robert B. Cialdini

The principle of ‘**Social proof**’

15 jaar testament.be

2.

Inspireer

GETUIGENISSEN

Linda & Ronald

"Het idee om later iets te betekenen en mensen te helpen is heel belangrijk voor ons. Hachiko kwam als snel op de voorgrond, het is de ideale combinatie van mens en hond. Bovendien is het in de buurt en is de connectie er al lang. Alles werd vlót en eenvoudig geregeld: bij de notaris hebben we onze wensen kort besproken en onze geschreven testamenten geregistreerd. Nu nog blijven genieten van onze vele avonturen!"

Lees meer

© Hachiko

Getuigenis

In [deze video](#) kan je kennismaken met Marcella Stappers en haar redenen om een deel van haar nalatenschap aan Natuurpunt te schenken. Wil je nog andere getuigen aan het woord laten, dan kan je contact opnemen met Joost Verbeke (0477-20 47 27 of joost.verbeke@natuurpunt.be)

[Meer info over Natuurpunt opnemen in je testament, vind je hier](#)

© Natuurpunt

Getuigenis erflater Dora: "Ik vond dat het tijd was om echt iets voor hen te doen."

Jarenlang is Dora vrijwilliger bij het Belgisch Centrum voor Geleidehonden. Toen haar man 5 jaar geleden stierf, moest ze een nieuw testament opstellen. Ze koos ervoor om BCG op te nemen in haar testament.

© Belgisch Centrum voor Geleidehonden

Getuigenis Diane Van Strydonck

Getuigenis Lieven Van Poeck

© Mercy Ships

HO GENT

15 jaar testament.be

2.

Toon impact

"Maria Gythiel schonk een legaat aan het [Jeanne Devos Fonds voor Kinderrechten](#). Maria is zelf kinderloos gebleven, maar droeg alle kinderen die zorgen nodig hebben een warm hart toe. Het Fonds geeft aan kinderen, die slachtoffer zijn van kinderarbeid en kinderhandel voor gedwongen arbeid, kansen om kind te zijn en een nieuw leven. De steun van Mevr. Gythiel doet echt wonderen en bouwt een nieuwe wereld."

Sr. Jeanne Devos

"Dankzij het legaat van een schenker ben ik in staat om, samen met het diabetesonderzoeksteam van [KU Leuven](#), de mysteries rond type 1 diabetes verder te ontrafelen en te streven naar betere behandelingswijzen en op termijn hopelijk genezing. Legaten helpen ons om extra onderzoek te verrichten en daar zijn we dankbaar voor."

Dr. Pieter-Jan Martens

Foto: PhD student Amber Wouters, dr. Pieter-Jan Martens en prof. dr. Chantal Mathieu fondsbeheerder [Hippo & Friends type 1 diabetesfonds](#).

"Infectieuze endocarditis is een ontsteking van structuren aan de binnenzijde van het hart, in het bijzonder van de kleppen en omliggende structuren. Met het ontvangen legaat willen we onderzoek financieren dat de juiste opbouw van de regio tussen de aorta- en mitralisklep in kaart brengt. Dit legaat helpt dan ook onze kennis te vergroten, wat op termijn leidt tot een betere gezondheid en gezondheidszorg."

Prof. Herijgers, beheerder van het [Fonds voor Anatomisch Onderzoek](#)

© KU Leuven

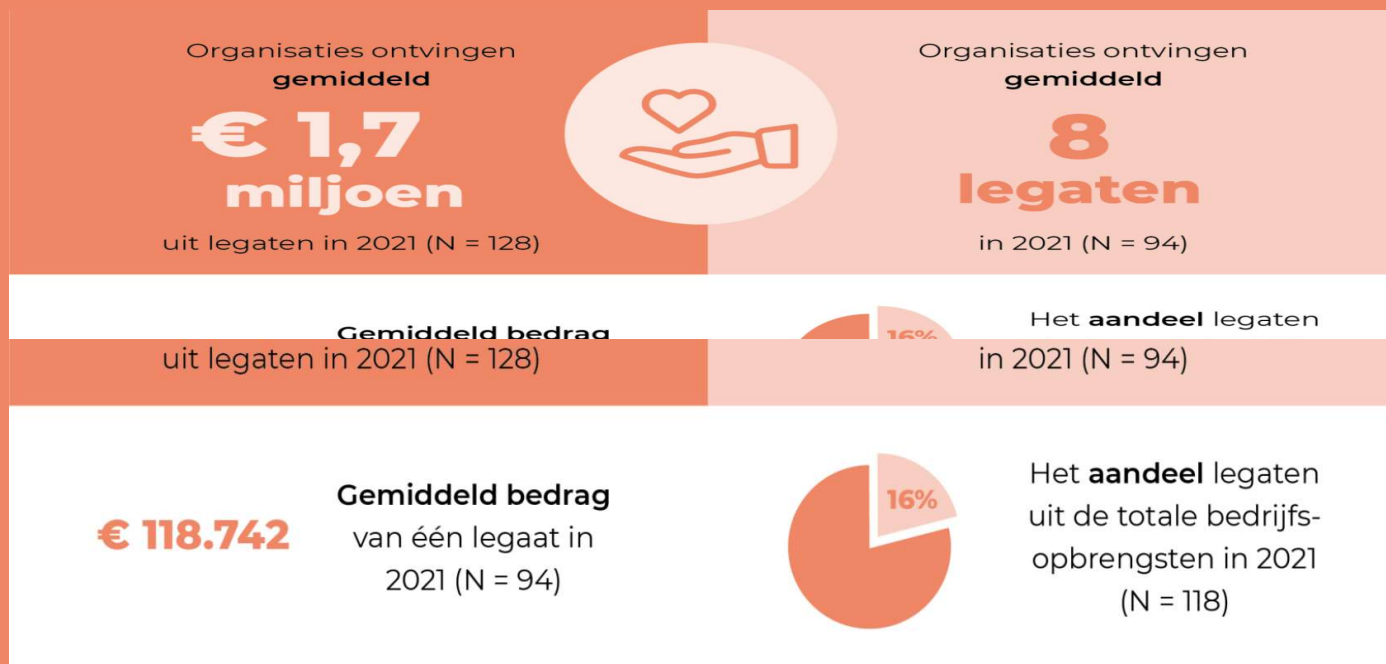

Resultaten

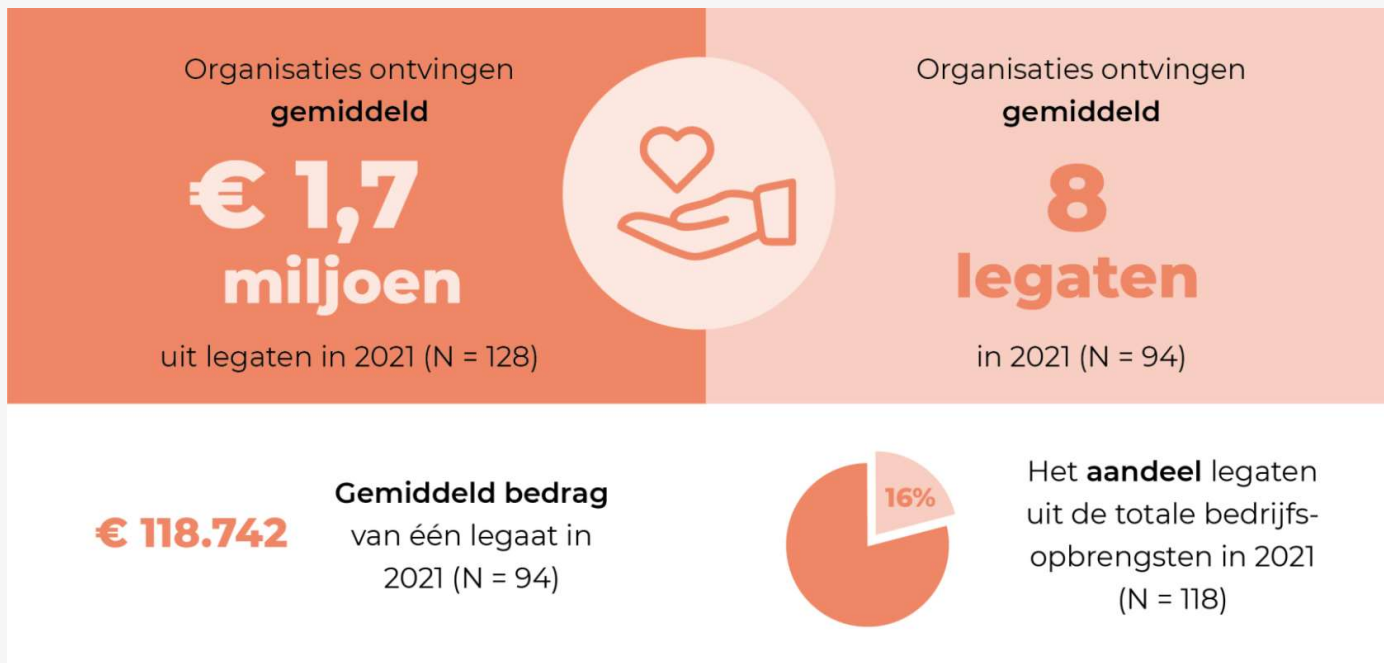
Legatenbarometer 2022

HO
GENT

1. Legaten en legateninkomsten 2022

1. Legaten en legateninkomsten 2022

Grote stijging

2020: 1 miljoen

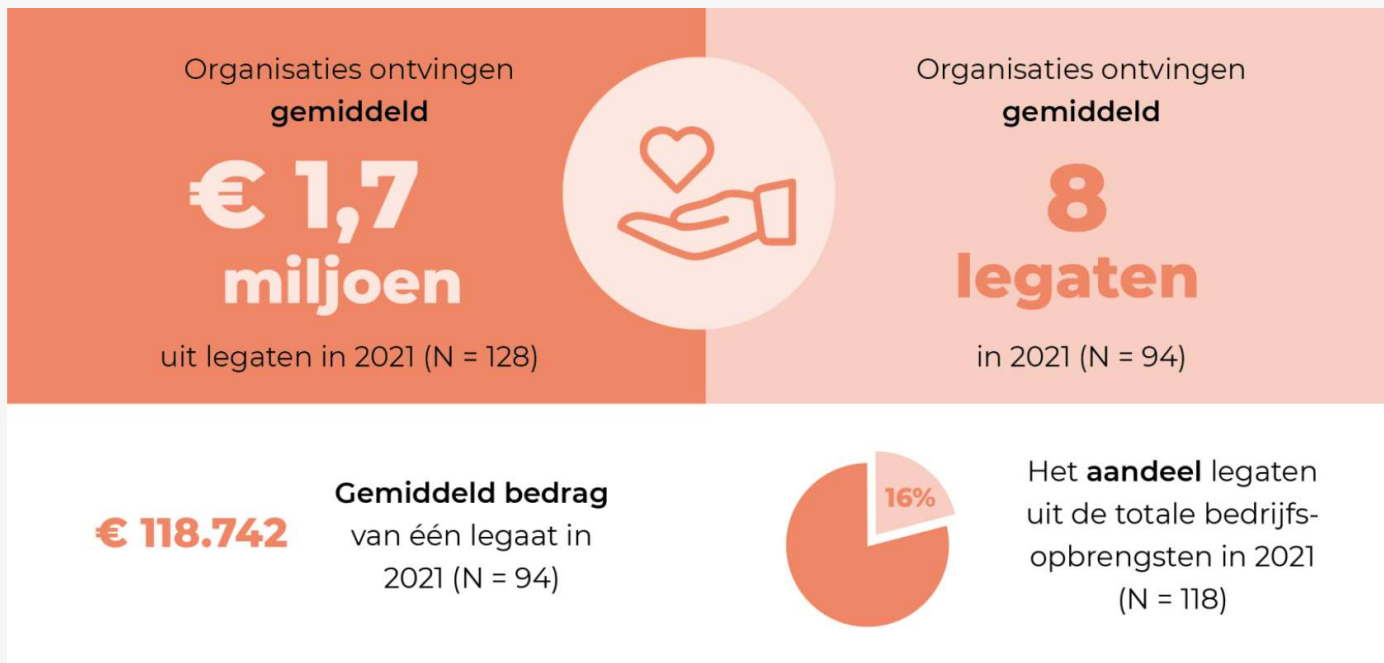
MAAR!

Aantal organisaties dat legaten ontvangt ↓

1. Legaten en legateninkomsten 2022

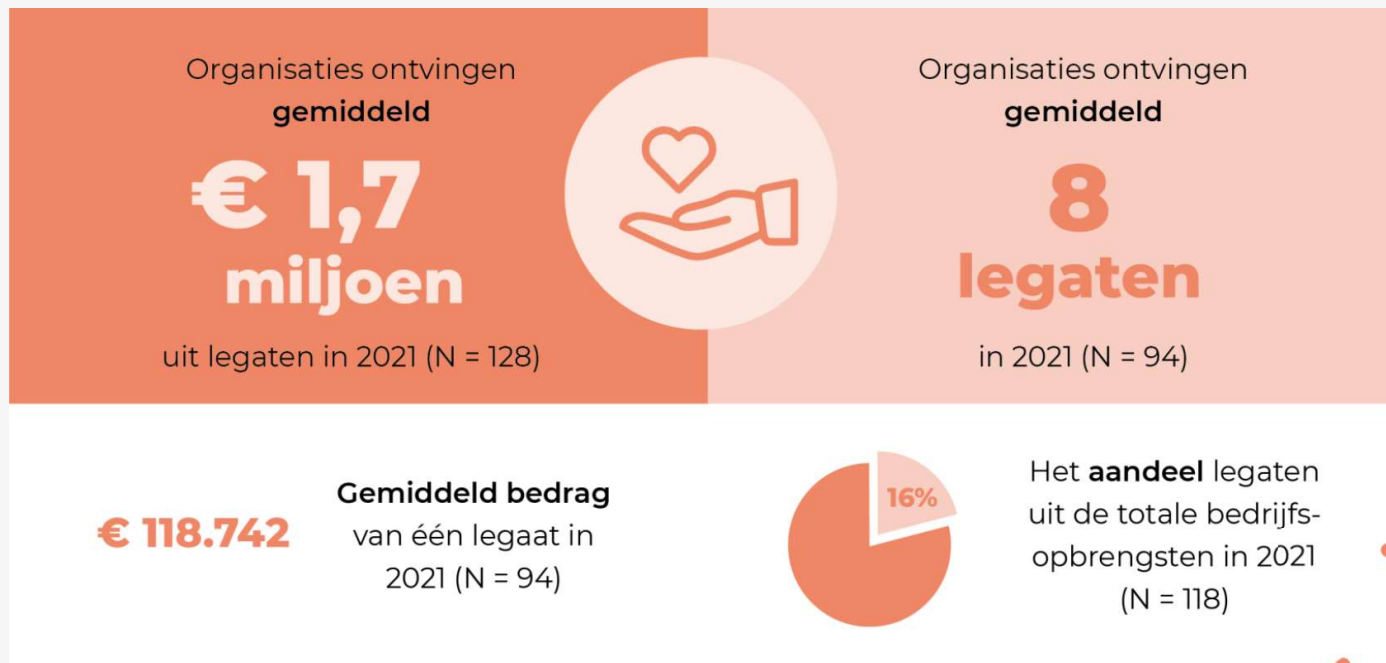
1. Legaten en legateninkomsten 2022

Stijging

2020: 100.000 euro

1. Legaten en legateninkomsten 2022

Stabiel

2020: 15%

**HO
GENT**

1. Legaten en legateninkomsten 2022

TOP 10	Organisatie	Legaten 2021
1	Artsen Zonder Grenzen - Médecins Sans Frontieres	€ 31.400.000
2	Stichting tegen Kanker (incl. Belgische Vereniging voor Kankerbestrijding)	€ 27.300.000
3	Fondation Saint-Luc	€ 26.613.628
4	Kom op tegen Kanker (vzw)	€ 13.581.890
5	Les Amis de l'Institut Bordet	€ 8.791.224
6	WWF Belgium	€ 5.416.194
7	Fonds de la Recherche Scientifique (FNRS)	€ 5.162.518
8	Alzheimer Liga Vlaanderen	€ 4.838.068
9	Zusterkens der Armen - Petites Soeurs des Pauvres	€ 4.803.068
10	Brailleliga - Ligue Braille	€ 4.568.988

1. Legaten en legateninkomsten 2022

TOP 10	Actiedomein	Gemiddelde inkomsten per organisatie
1	Gezondheidszorg	€ 4.503.518
2	Ontwikkelingssamenwerking	€ 1.766.428
3	Milieu en dierenwelzijn	€ 1.688.005
4	Sport en recreatie	€ 1.474.217
5	Educatie en onderzoek	€ 1.422.103
6	Sociale sector en welzijnswerk	€ 1.060.857
7	Zorg voor mensen met een beperking	€ 840.969
8	Kinderen- en jongerenwelzijn	€ 607.366
9	Cultuur en erfgoed	€ 142.590

2. Duolegaten en duolegateninkomsten

Organisaties ontvingen
gemiddeld

€ 642.467

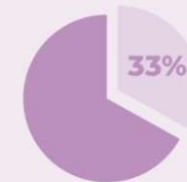
uit duolegaten in
2021 (N = 39)

4
duolegaten

in 2021 (N = 35)

€ 171.138

Gemiddeld bedrag
van één duolegaat in
2021 (N = 35)

Aandeel duolegaten
uit legaten in 2021
(N = 35)

2. Duolegaten en duolegateninkomsten

Lichte stijging

2020: €615.768

MAAR!

Minder totale inkomsten en minder organisaties (35 vs. 42) begunstigd

2. Duolegaten en duolegateninkomsten

Lichte daling

2020: 5 duolegaten

2. Duolegaten en duolegateninkomsten

Stijging
2020: 110.402

2. Duolegaten en duolegateninkomsten

Daling

2020: 38%

2019: 51%

2018: 48%

**HO
GENT**

15 jaar testament.be

3. Evolutie 2010-2021

80 organisaties met volledige informatie

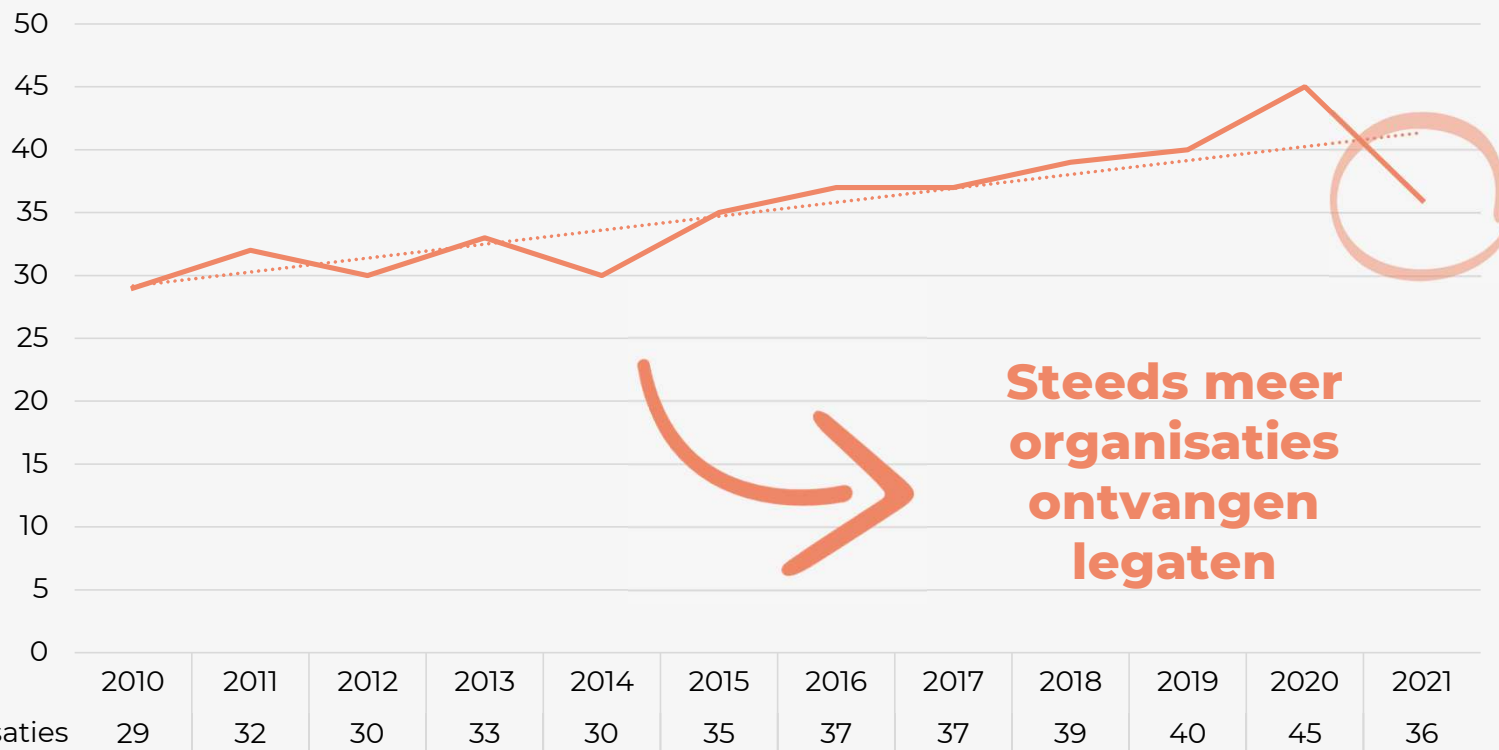
- Betrouwbare evolutie!

Nieuw sinds 2022!

**HO
GENT**

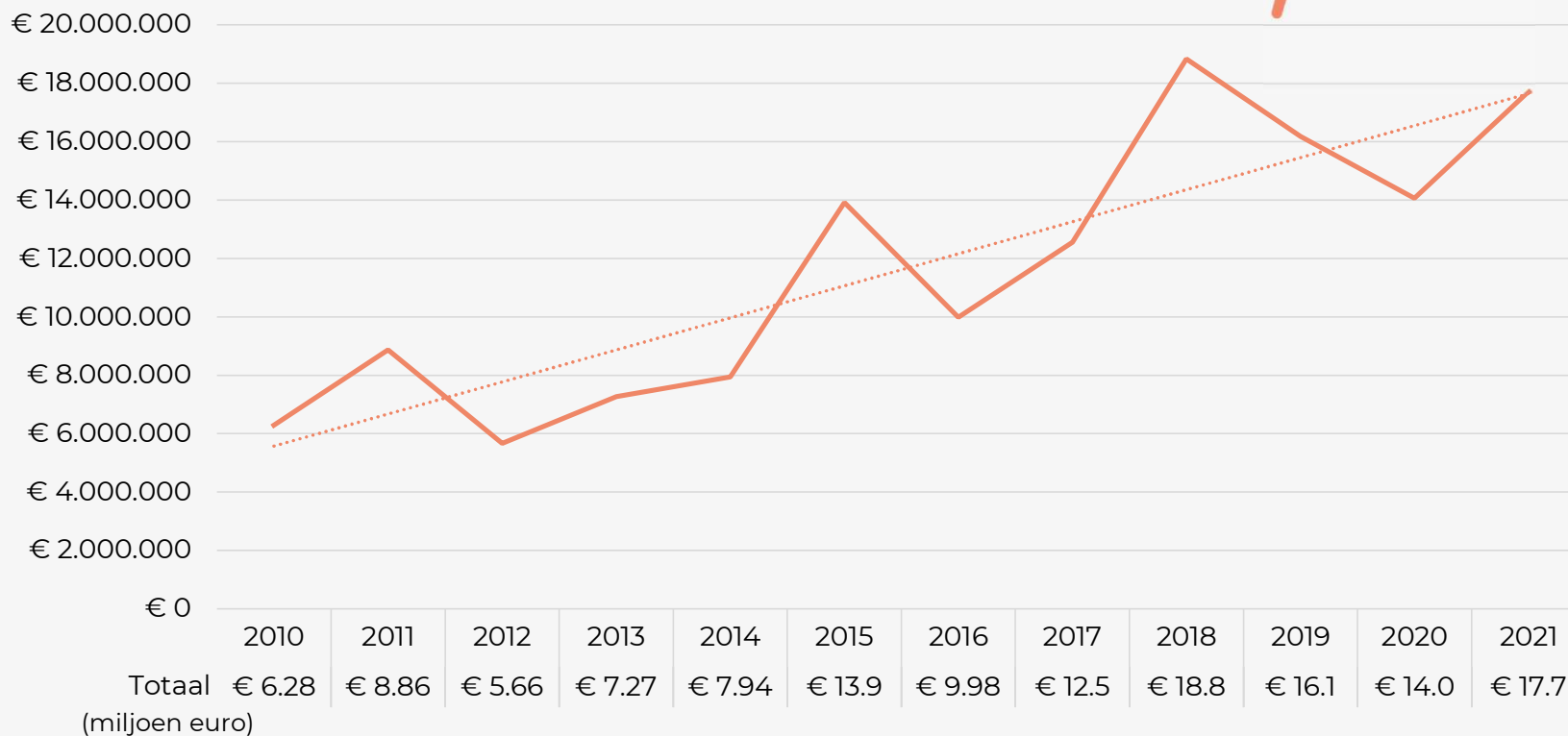
3. Evolutie 2010-2021

Aantal organisaties die legaten ontvangen

3. Evolutie 2010-2021

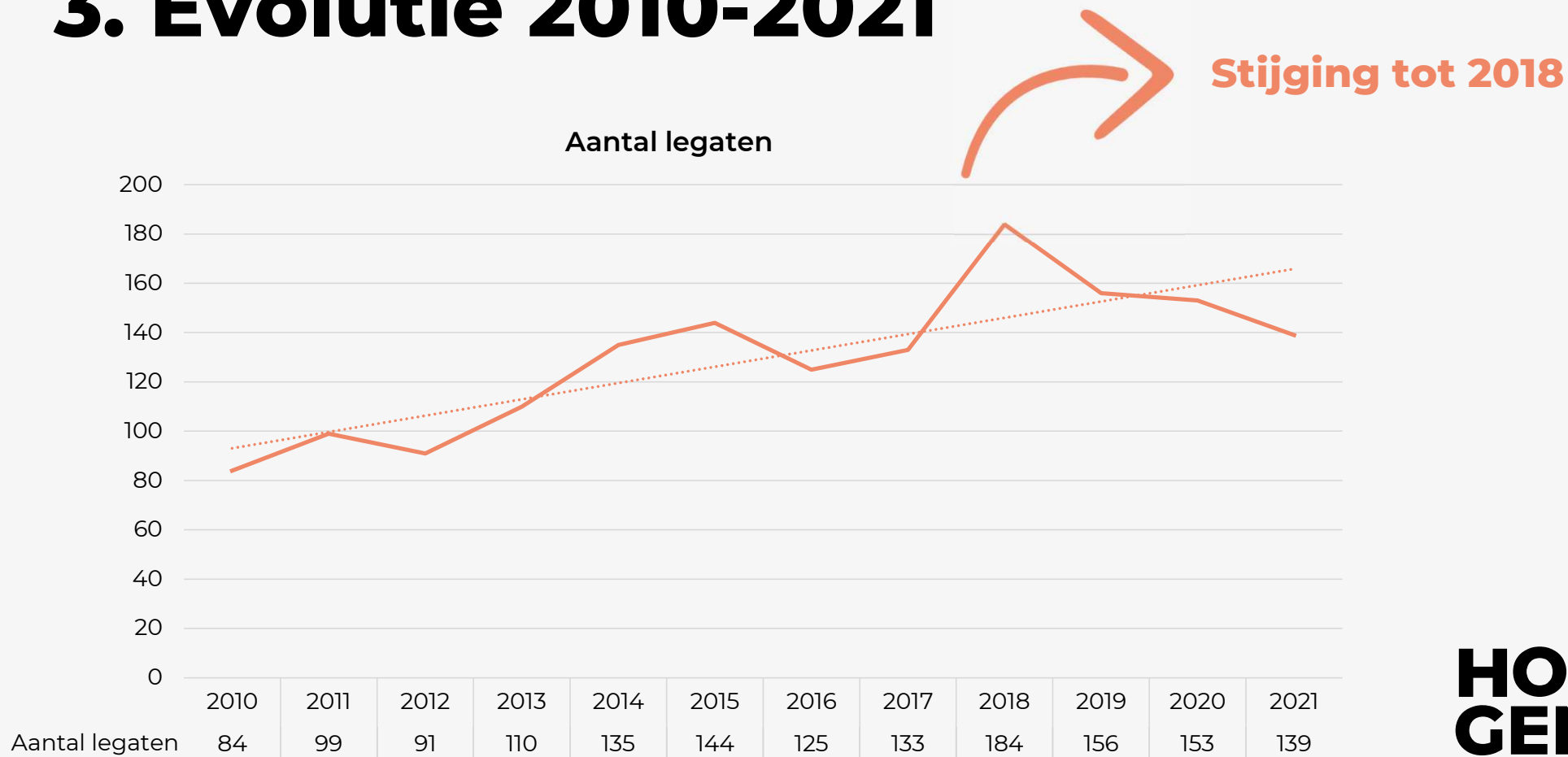
Totale inkomsten uit legaten

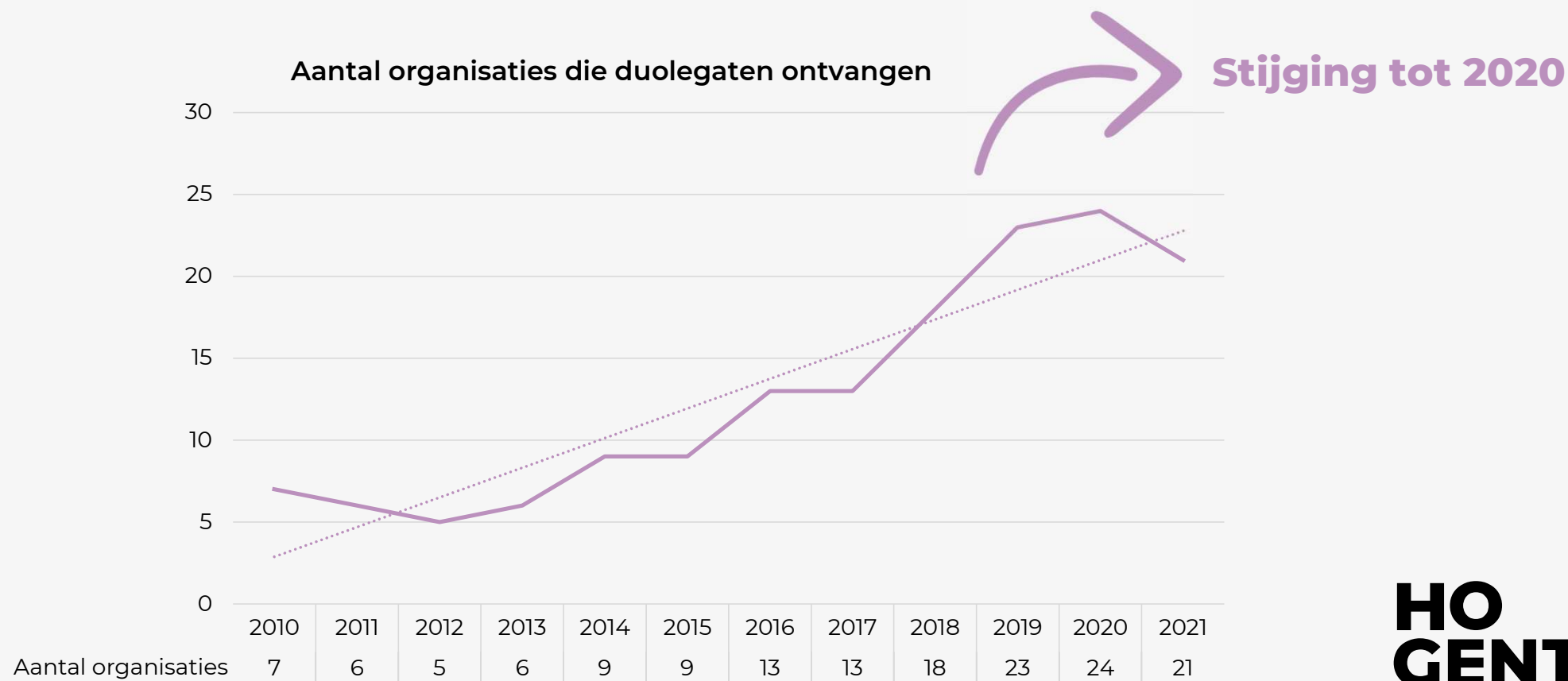
Organisaties
ontvangen
steeds meer
(bedrag)

3. Evolutie 2010-2021

3. Evolutie 2010-2021

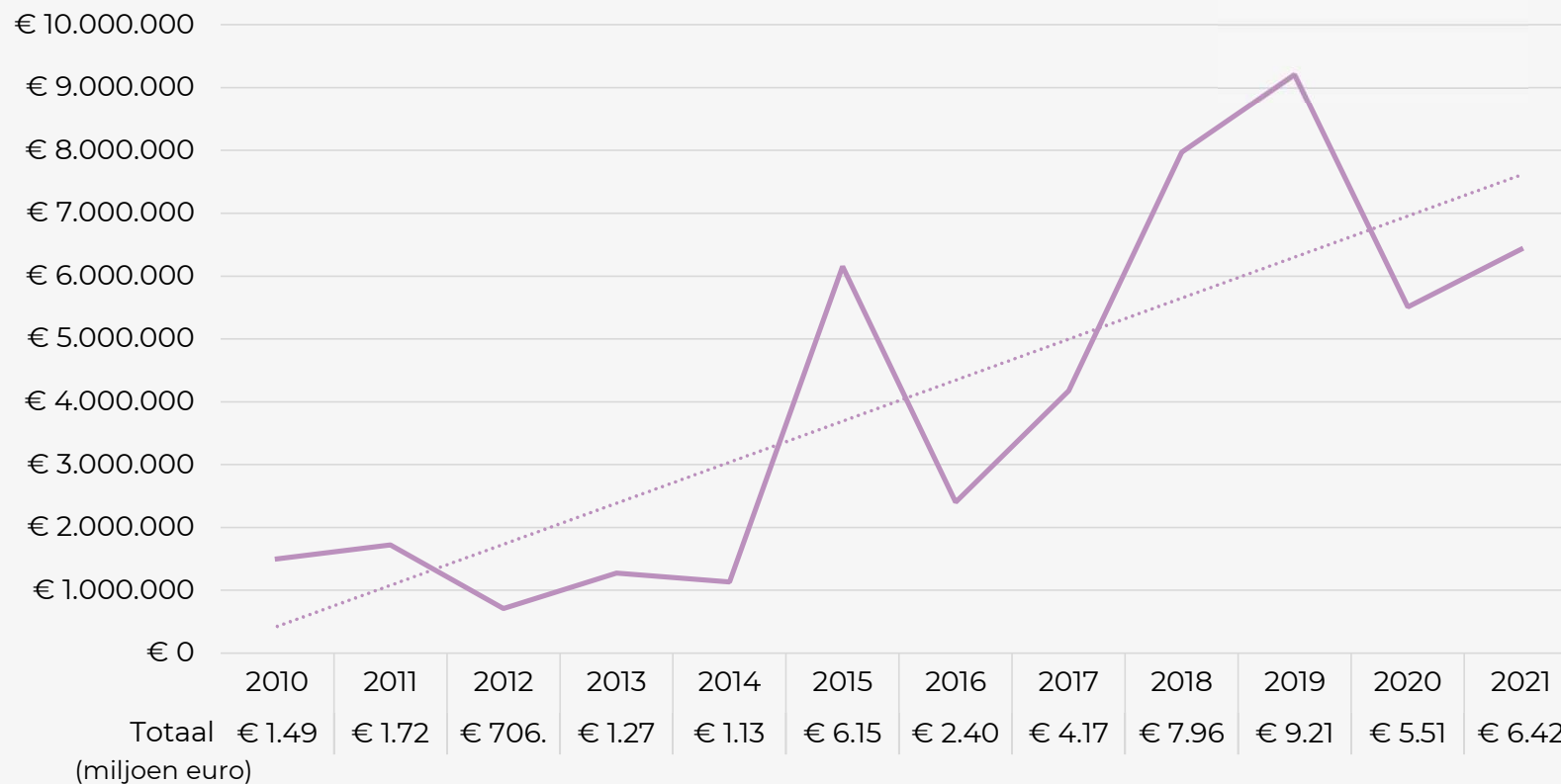
3. Evolutie 2010-2021

Totale inkomsten uit duolegaten

Stijgende trend

Opvallende daling
in 2020

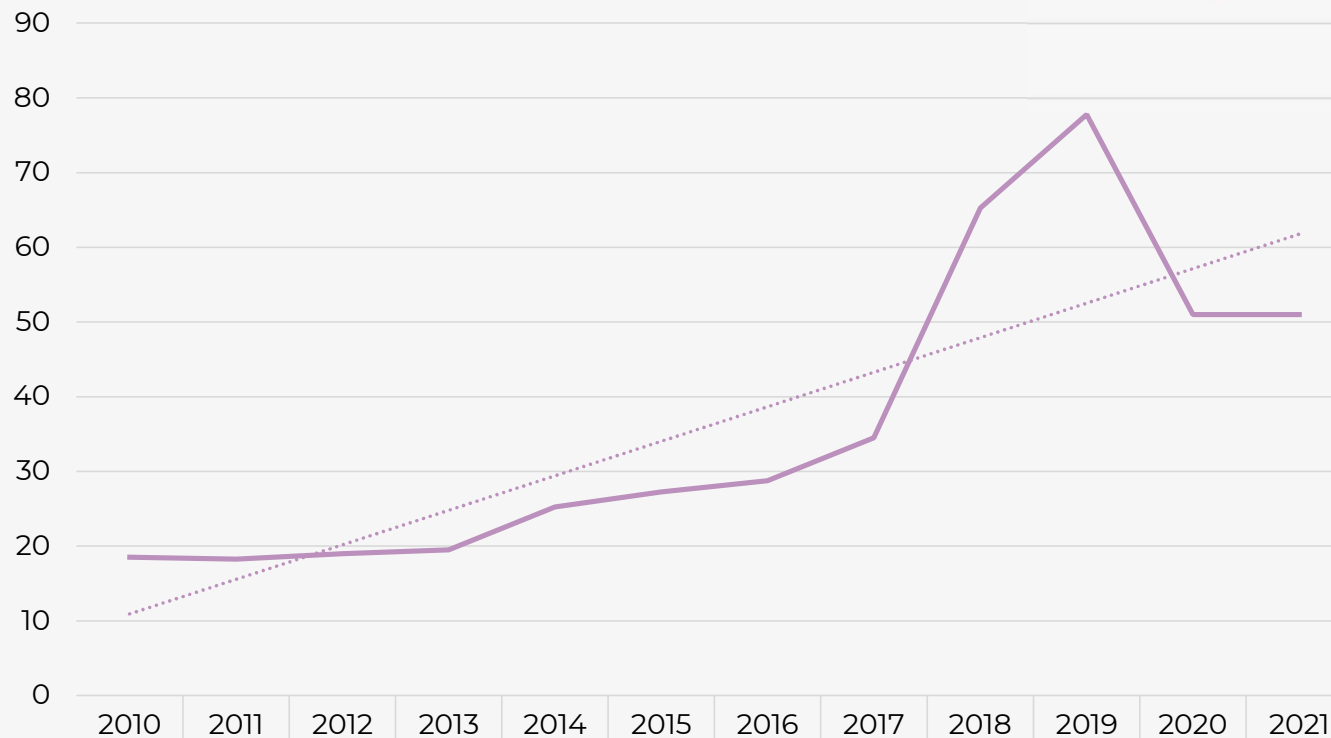

3. Evolutie 2010-2021

Aantal duolegaten

Terugval in 2020

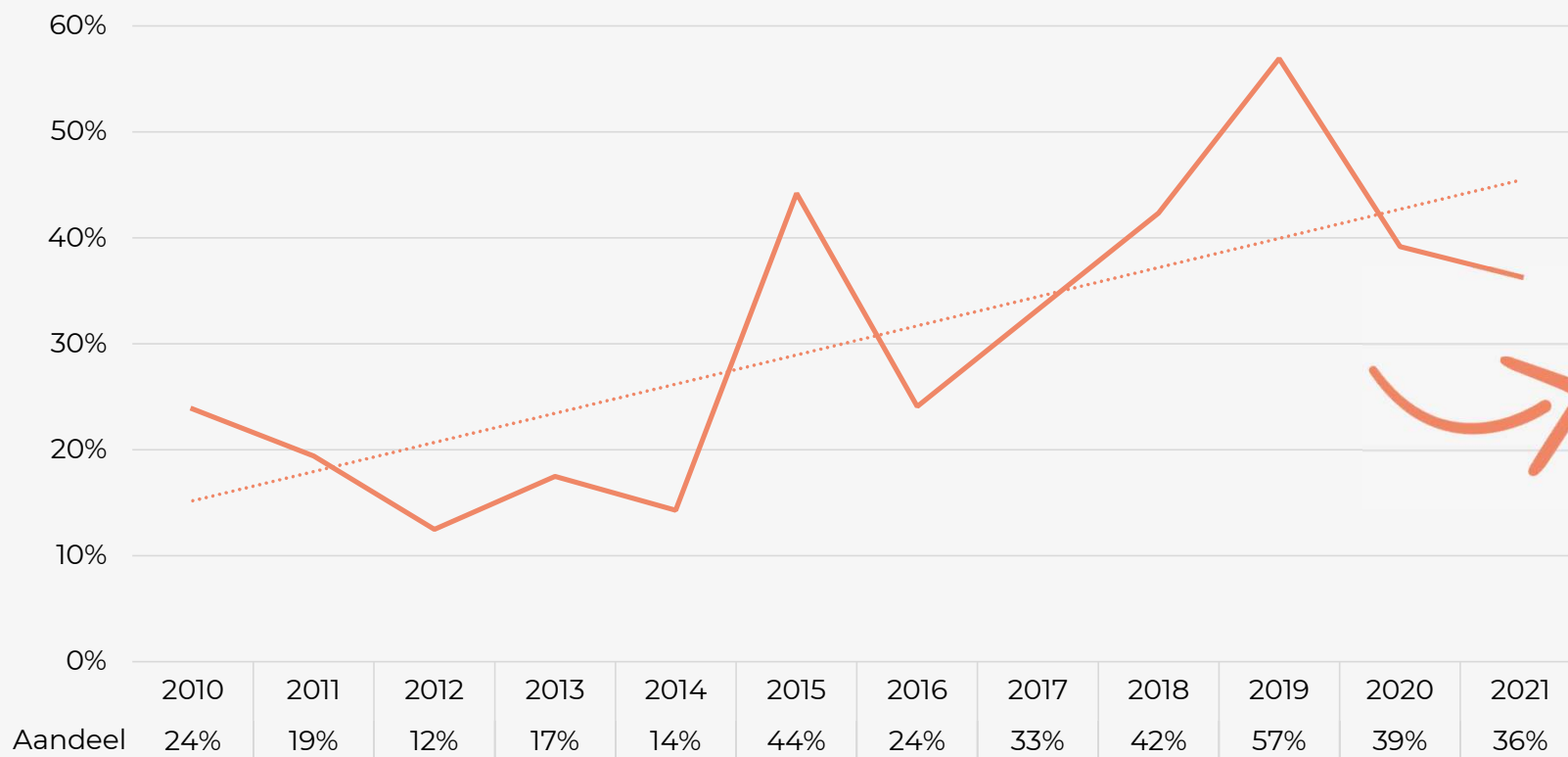

Aantal duolegaten

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
19	18	19	20	25	27	29	35	65	78	51	51

3. Evolutie 2010-2021

Aandeel inkomsten duoiegaten uit legaten

Dalende trend

Ingezet in 2020

Dus ...?

In 2021 ...

- ... stijgen de **legateninkomsten**
- ... ontvangen **minder** organisaties **méér** (in aantal en bedrag)
- ... blijven legaten een belangrijke inkomstenbron
- ... stijgen de duolegateninkomsten **niet zo meer zo sterk** mee

De trends zijn over het algemeen **positief**, maar onderhevig aan **schommelingen**

Cf. de onvoorspelbaarheid van legaten

4. Specials

Extra vragen over actuele topics

Communicatiekanalen voor legatenwerving (2017)

Problemen bij de afhandeling van legaten (2020)

Het profiel van de erflater (2021)

Impact van de hervorming van het duolegaat (2022)

“Help! Wat met het duolegaat?”

1/2 organisaties communiceerde actief over de hervorming

1. Via de website
2. Met een persoonlijke mailing
3. In de nieuwsbrief
4. Door een aanpassing in de legatenbrochure
5. In het (periodiek) magazine

“Help! Wat met het duolegaat?”

Reacties van kandidaat-erflaters

- Vraag tot advies op oplossing
- Negatieve reacties
- Ongerustheid

Toch iets positiefs?

“De hervorming zorgt voor meer vraag naar informatie waardoor we als NGO beter onze potentiële legaatgevers kunnen identificeren. Dus er is zeker een impact op vlak van prospectie.”

“Help! Wat met het duolegaat?”

Reacties van organisaties: verdeeld

- Moeilijk in te schatten
- Geen impact
- Negatieve impact

Reële impact?

In 2022 te vroeg om uitspraken te doen

To be continued in 2023!

**HO
GENT**

15 jaar testament.be

Ja, ik wil!

**Laat je gegevens achter en we contacteren je
voor deelname aan legatenbarometer editie 2023!**

<https://tinyurl.com/48xwtcc3>

**HO
GENT**

15 jaar testament.be

Download de legatenbarometer

<https://www.hogent.be/projecten/fondsen/werving/legatenbarometer/>
of via testament.be

**HO
GENT**

HOGENT Fondsenwerving

- Dienstverlening
- Basisvorming fondsenwerving **POPULAIR**
- Onderzoeksresultaten
  - Particuliere fondsenwerving door Belgische non-profitorganisaties (i.s.m. FAB)
  - Geefgedrag van de Vlaming
  - Persona's van de gevende Vlaming (doelgroepanalyse)
  - Legatenbarometer
  - **Coming soon** Corporate fundraising & partnerships

[HOGENT.be/projecten/
fondsenwerving](https://hogent.be/projecten/fondsenwerving)

**HO
GENT**